

Parashat Shemot

Excerpt from *Yishmiru Da-at*
by Rabbi Zalman Schachter-Shalomi

שמות וירא איש מצרי מכה איש עברי מאחיו, (שמות ב' י"א).	Section "Shemot" (Exodus 2:11) "And he saw an Egyptian man striking a Hebrew man of his brethren"
משה רבינו ע"ה כאשר נתגדל במצרים השב שלפי שהמצרים הציגו את עצמם אשר כל אדם נשכר או נענש לפי מעשיו, וכפי שחשבו ולימדו בבתי ספר הגבוהים של פרעה, וזה היום ראה שיהודי נענש ממצרי לא מפני שעשה איזה דבר אסור לעבדים אלא יהודי אחד עושה איזה דבר והשני - מאחיו - נענש באשמתו של הראשון, וראה שבעיני העמים גם כן כל ישראל ערבים זה בזה (שבועות ל"ט). ובכל הדורות באה התעוררות להשתתף בצערן של ישראל, על ידי שמי שהוא סובל רק על שהוא מאחיו של יהודי אחר - וכן אירע לבנימין זאב הרצל בפאריז.	Moses, our teacher, (may he rest in peace), while growing up in Egypt, followed the conventional wisdom put forth by the Egyptians that everyone is rewarded or punished according to his actions, (and his thought processes were [somewhat] shaped by [having had his education in] Pharaoh's [own] elite schools). But this day, he saw an Egyptian punish a Jew who had not done anything forbidden to slaves; rather [it was a case of] one Jew doing a thing [for which s/he should have been punished] and a second - one of his Jewish brethren - being punished for the former's guilty action. Thus <i>Moshe</i> saw that in the eyes of the nations, too, "All Jews may be guarantors one for another" (Shevuot 39a). And so it happened that in all generations there arose the conviction to concern oneself with the troubles of Israel in the name of one who is suffering provided s/he is one of his other Jewish brethren - and so it occurred to Theodor Herzl in Paris.

(שמות ב' י"ב) ויפן כ"ה וכ"ה –
היינו 25 + 25,
בנו"ן 50 שערי בינה,
וירא כי אין איש,
יצא ממנו
שנחויז הוא להעולם,
כפי מאמרם ז"ל
(עיין שמות רבה א' כ"ט)
כי אין איש
יצא ממנו.

(Exodus 2:12) “And he turned this way and that”
i.e. *kaf-heh v'kaf-heh*, 25 + 25 = 50
[he turned] to the 50 (*nun*) gates of *Binah*
“And he saw that there was no man.”
The obligation came upon him (*yatza mimenu*)
that he was responsible for the world,
just like the Rabbis said (peace upon them)
(cf *Shemot Rabbah* 1:29)
“‘That no person was to come from him”
(*yatza mimenu*), [i.e., from the one he smote].

(שמות ב' י"ד) מי שמך
לאיש שר ושופט,
והתבה 'איש' מיותרת פה.
אלא שיוצא מזה
ומעוד הוכחות אפשרות
לחשוב שבכתב התורה בתחילה –
כי לא הייתה כתובה אז בכתב אשורי
אלא בכתב יתדות
היה מין מלת יחס
שקוראים determinative
להורות שהמלה הבאה אח"כ
מדברת על אישיות
ולא על בית או ספינה.

(Exodus 2:14) “Who made you
a man, a prince and a judge [over us]?”
And the word “*ish*” / “a man” is redundant here.
However, we can extrapolate from this
and provide a possible explanation
by considering that in writing the torah initially -
it wasn't then in an Assyrian script,
but rather in a Cuneiform script.
And there was a kind of connecting word
called “determinative” [in Cuneiform].
Thus we learn that the the word that follows afterwards
emphasizes the character / *ish-iut* [of Moshe]
and not a dynasty or ministry (lit. house or ship).

translation by *Gabai Seth Fishman*